

TRH PRÁCE

Uplatnenie absolventov a potreby
trhu práce do roku **2024**

ITMS 2014+312031N138

OBSAH

Prešovskom kraj v skratke	4
Absolventi stredných škôl končiaci v roku 2018 v Prešovskom kraji	6
Uplatnenie absolventov v odbore vzdelania	7
Priemerné hrubé mesačné mzdy absolventov stredných a vysokých škôl v roku 2018	8
Uplatnenie absolventov učebných a študijných odborov na trhu práce	10
Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2024	12

ÚVOD

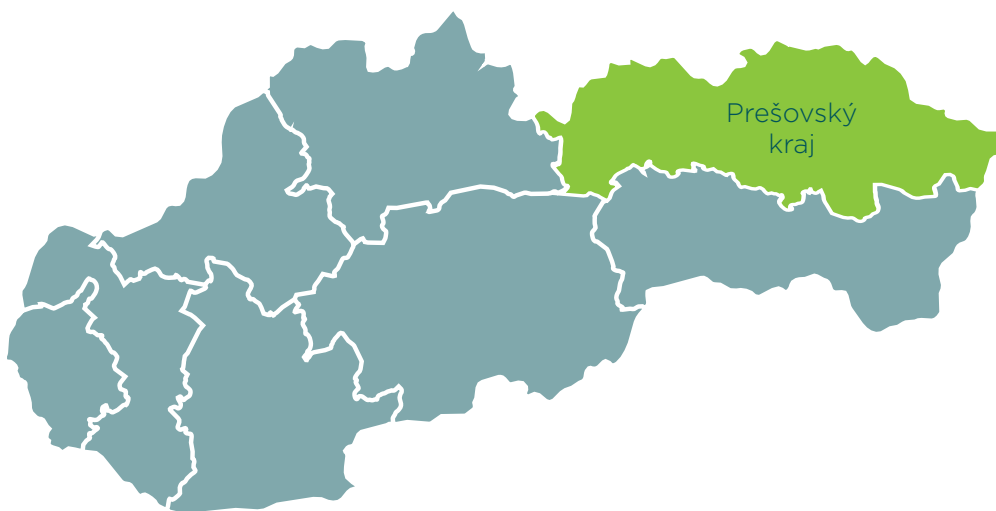
Vážení čitatelia,

dostáva sa vám do rúk krátka analytická publikácia Trh práce: uplatnenie absolventov a potreby trhu práce do roku 2024, ktorej cieľom je priniesť zaujímavé údaje o vašom regióne. Vybrané štatistické informácie z oblasti vzdelávania a trhu práce vám priblížia aktuálny stav, ako aj očakávané vývojové tendencie.

Prevažná časť výsledkov uvedených v publikácii je výstupom národného projektu Prognózy vývoja na trhu práce v SR II, ktorého cieľom je definovať a kvantifikovať potreby trhu práce v strednodobom horizonte a identifikovať, ako sa uplatňujú absolventi jednotlivých odborov vzdelania. Projekt je realizovaný pod gesciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci so sociálnymi partnermi.

PREŠOVSKÝ KRAJ V SKRATKE

8 973 km²

je rozloha Prešovského kraja.
Zaberá 18 % územia Slovenskej republiky.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prešovský kraj je rozlohou druhý najväčší kraj spomedzi všetkých krajov SR, z hľadiska zamestnanosti v krajoch mu patrí piate miesto. Zaraduje sa medzi kraje s najvyššou mierou nezamestnanosti a mzdami nedosahujúcimi celoslovenský priemer. Spomedzi všetkých krajov má najnižší podiel dochádzajúcich zamestnancov. Miera pracovnej mobility obyvateľov Prešovského kraja (t. j. odchádzanie za prácou do iného kraja) je však v porovnaní s ostatnými krajmi vyššia. Obyvatelia Prešovského kraja však výrazne migrujú aj za prácou do zahraničia, pričom najviac osôb pracujúcich v zahraničí (do 1 roka), bolo práve z tohto kraja.

Podobne ako vo väčšine krajov v Slovenskej republike, aj v Prešovskom kraji pracovalo najviac zamestnancov v priemysle. Avšak zo všetkých zamestnancov v SR pracujúcich v stavebníctve bolo v roku 2018 najviac v Prešovskom kraji.

Zamestnanosť v Prešovskom kraji

234 tis.

zamestnancov pracovalo v roku 2018 v Prešovskom kraji (čo predstavuje 11 % všetkých zamestnancov v SR)

Zdroj: Štatistický úrad SR
Výpočet: TRIXIMA Bratislava

6,37 %

bola miera evidovanej nezamestnanosti v kraji v auguste 2019

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Priemerné hrubé mesačné mzdy

1 215 €

je priemerná hrubá mesačná mzda v Slovenskej republike

Zdroj: TRIXIMA Bratislava
ISCP (MPSVR SR) 1-04, 2Q 2019

974 €

je priemerná hrubá mesačná mzda v Prešovskom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava
ISCP (MPSVR SR) 1-04, 2Q 2019

Pracovná mobilita v Prešovskom kraji

6 %

zamestnancov pracujúcich v Prešovskom kraji má trvalé bydlisko v inom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava,
ISCP (MPSVR SR) 1-04,
2Q 2019

21 %

zamestnancov s trvalým pobytom v kraji odchádza za prácou do iného kraja

Zdroj: TRIXIMA Bratislava,
ISCP (MPSVR SR) 1-04,
2Q 2019

21 %

zo všetkých pracujúcich v zahraničí (do 1 roka) je z Prešovského kraja

Zdroj: Štatistický úrad SR,
VZPS, 2018

Absolventi stredných škôl končiaci v roku 2018 v Prešovskom kraji*

6,8 tis.

absolventov ukončilo SŠ
v Prešovskom kraji

Zdroj: TREXIMA Bratislava

765 €

bola priemerná mesačná mzda
absolventov SŠ roku 2018
v Prešovskom kraji

Zdroj: TREXIMA Bratislava

20,9 %

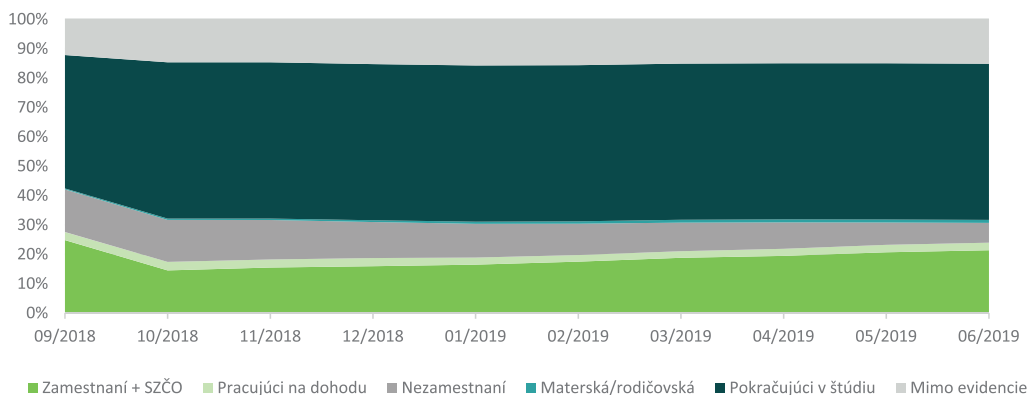
bola miera evidovanej
nezamestnanosti absolventov
SŠ 2018 v kraji rok po ukončení štúdia

Zdroj: TREXIMA Bratislava

V roku 2018¹ ukončilo štúdium na strednej škole v Prešovskom kraji 6,8 tisíc absolventov, čo predstavovalo 16 % zo všetkých absolventov stredných škôl v danom školskom roku v Slovenskej republike. Priemerná mesačná mzda absolventov v kraji počas prvého roka po ukončení štúdia bola na úrovni 765 €, čo je o takmer 70 € menej ako bola priemerná mzda absolventov v Slovenskej republike. Evidovaná miera nezamestnanosti absolventov v kraji, ktorí nepokračovali v štúdiu a neboli mimo evidencie, bola rok po ukončení štúdia na úrovni 20,9 % (priemer za SR bol 11,3 %).

Až 53 % absolventov stredných škôl v Prešovskom kraji pokračovalo v štúdiu, 1 % absolventov rok od ukončenia štúdia (t. j. k 30. 06. 2019) bolo na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, 2,5 % pracovali na dohodu a 21 % sa zamestnalo na pracovnú zmluvu alebo podnikali ako SZČO.

Vývoj štruktúry absolventov končiacich v roku 2018 podľa uplatnenia na trhu práce v PO kraji

Zdroj: TREXIMA Bratislava

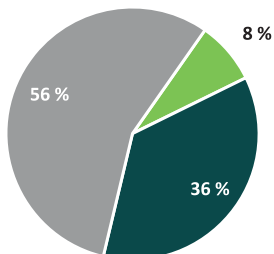
* bez absolventov stredných škôl študujúcich v stupňoch vzdelania F a G
1 školský rok 2017/2018

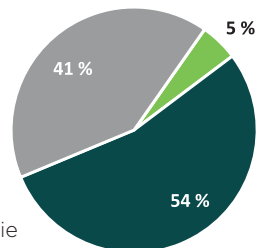
Uplatnenie absolventov v odbore vzdelania

Štruktúra absolventov do 5 rokov od ukončenia štúdia z hľadiska optimálnosti vykonávaného zamestnania v roku 2018 v Prešovskom kraji

Absolventi stredných škôl

Absolventi vysokých škôl

- Alternatívne uplatnenie
- Optimálne uplatnenie
- Nekorešpondujúce uplatnenie

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Značná časť stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných absolventov do 5 rokov od ukončenia štúdia v Prešovskom kraji si prácu nachádza mimo odbor vzdelania, ktorý vyštudovali. V prípade stredoškolských absolventov je nesúlad medzi vyštudovaným odborom vzdelania a oblasťou zamestnania pritom výraznejší. Kým 54 % vysokoškolských absolventov má optimálne uplatnenie, teda pracujú v oblasti, ktorá korešponduje s ich odborom vzdelania, v prípade stredoškolských absolventov je to iba 36 %. Miera uplatnenia sa mimo odbor vzdelania (nekorešpondujúce uplatnenie) je pri stredoškolských a vysokoškolských absolventoch do 5 rokov od ukončenia štúdia v Prešovskom kraji v porovnaní s ostatnými kraji najnižšia.

V najväčšej miere pracujú vo vyštudovanom odbore:

- **Stredoškolskí absolventi odborov** sanitár, zdravotnícky asistent, učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, masér, operátor tlače
- **Vysokoškolskí absolventi odborov** učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ, farmácia, všeobecné lekárstvo, ošetrovateľstvo, urgentná zdravotná starostlivosť, pôrodná asistancia

Podiel absolventov stredných a vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia, ktorí pracujú v inom ako vyštudovanom odbore vzdelania podľa krajov (nekorešpondujúce uplatnenie)

	SR	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	PO	KE
ABSOLVENTI SŠ	63 %	62 %	65 %	69 %	59 %	61 %	62 %	56 %	64 %
ABSOLVENTI VŠ	52 %	53 %	55 %	51 %	54 %	27 %	48 %	41 %	57 %

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Priemerné hrubé mesačné mzdy absolventov stredných a vysokých škôl v roku 2018

809 €

je priemerná hrubá mesačná mzda **stredoškolských absolventov v Prešovskom kraji** do 5 rokov od ukončenia štúdia

1 067 €

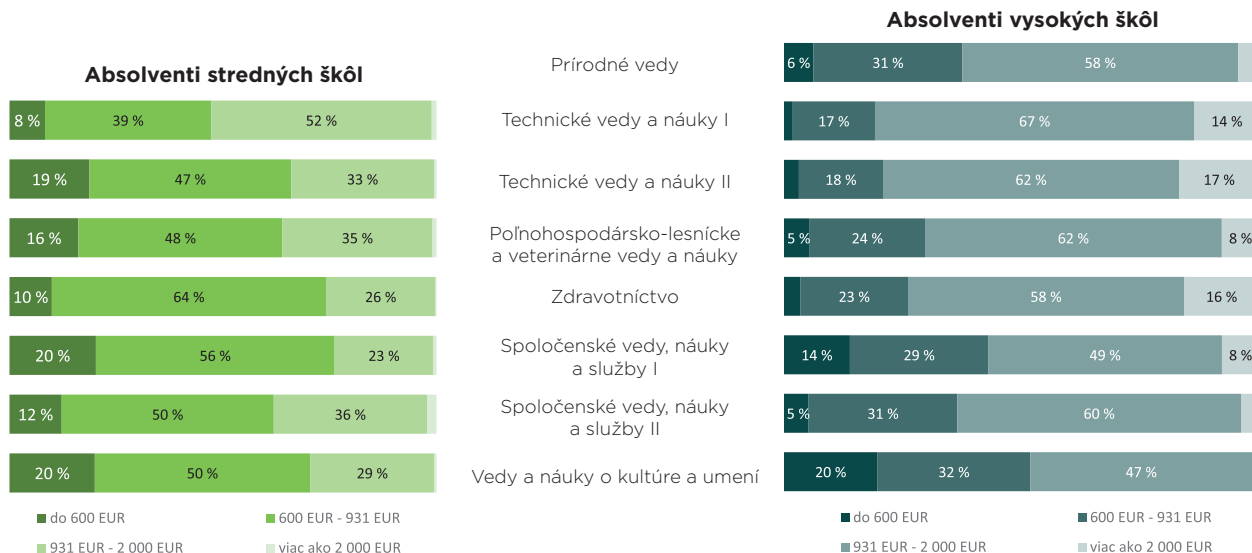
je priemerná hrubá mesačná mzda **vysokoškolských absolventov v Prešovskom kraji** do 5 rokov od ukončenia štúdia

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Absolventi stredných a vysokých škôl v Prešovskom kraji zarábajú v priemere menej ako je celoslovenský priemer. Stredoškolski absolventi v Slovenskej republike, ktorí ukončili štúdium pred menej ako 5 rokmi dosiahli v roku 2018 priemernú hrubú mesačnú mzdu 942 EUR a absolventi vysokých škôl zarábali približne 1 261 EUR. Stredoškooláci v Prešovskom kraji tak v priemere mesačne zarábali približne o 130 EUR menej a vysokoškooláci o 200 EUR menej v porovnaní s celorepublikovým priemerom za tieto vzdelanostné kategórie.

Najlepšie zarábajúcou kategóriou v Prešovskom kraji v prípade stredoškoolákov boli absolventi hlavnej skupiny odborov Technické vedy a náuky I. Stredoškooláci do 5 rokov od ukončenia štúdia zarábali v tejto skupine v priemere 894 EUR. V prípade vysokoškoolákov najvyššiu mzdu mali absolventi odboru Technické vedy a náuky II, a to 1 276 EUR.

Rozdelenie hrubých mesačných miezd absolventov v hlavných skupinách odborov vzdelania v roku 2018 v Prešovskom kraji

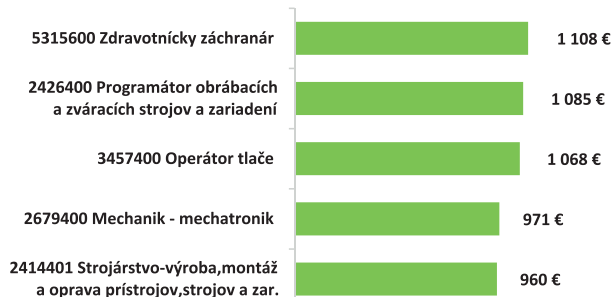

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

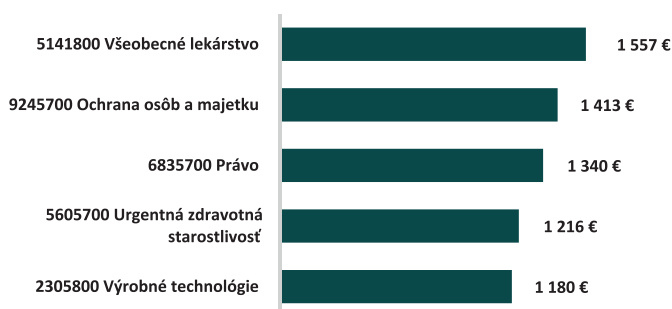
TOP 5 odborov vzdelania s najvyššou priemernou hrubou mesačnou mzdou v roku 2018 v Prešovskom kraji

Absolventi stredných škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

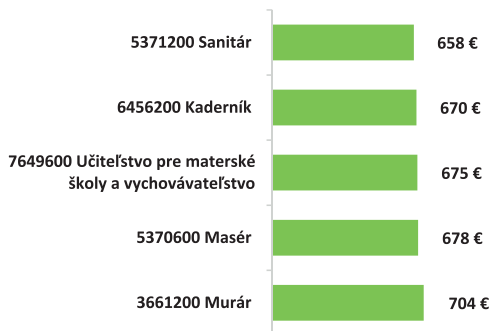
Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Absolventi vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

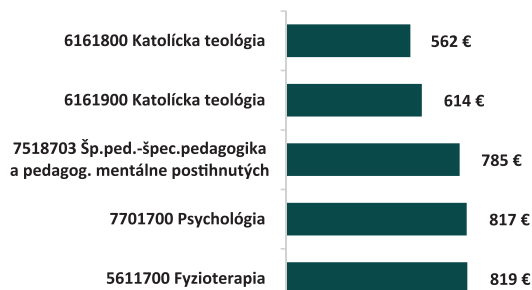
TOP 5 odborov vzdelania s najnižšou priemernou hrubou mesačnou mzdou v roku 2018 v Prešovskom kraji

Absolventi stredných škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Absolventi vysokých škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia

Poznámka: V súčasnosti sú na trhu práce absolventi, ktorí vyštudovali rovnaký odbor vzdelania, avšak s rôznym kódovým označením. Vzhľadom na tieto skutočnosti sú kódy odborov vzdelania uvedené jednotne v plnom číselnom tvare, avšak zahŕňajú aj absolventov z „písmenkových“ kódov, na ktoré sa uvedené číselné kódy v súčasnosti menia.

Uplatnenie absolventov učebných a študijných odborov na trhu práce

Najvyššie uplatnenie na trhu práce, v porovnaní s ostatnými stredoškolskými odbormi v Prešovskom kraji, majú absolventi odboru programátor obrábacích a zváracích strojov. Je to dané vyššími mzdami a vysokým podielom absolventov pracujúcich v odbore vzdelania.

Stredoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce² v roku 2018 v Banskobystrickom kraji

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

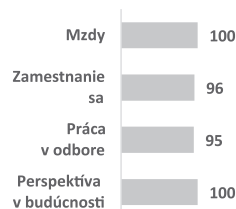
² Uplatnenie absolventov je definované ako viacrozmerný ukazovateľ skladajúci sa zo 4 základných kategórií (mzda, zamestnanie sa, uplatnenie v odbore, perspektíva v budúcnosti), pričom každá z týchto kategórií pozostáva z ďalších 5 až 10 konkrétnych kvantitatívnych ukazovateľov, ako napr. mzdy do 5 rokov a nad 5 rokov od ukončenia štúdia, nezamestnanosť do 3, 6, 9, 12 a 24 mesiacov od ukončenia štúdia, miera práce v odbore vzdelania do 5 a nad 5 rokov od ukončenia štúdia, miera nadkvalifikácie absolventov, previs dopytu nad ponukou na trhu práce v najbližších 6 rokoch, vplyv automatizácie a pod.

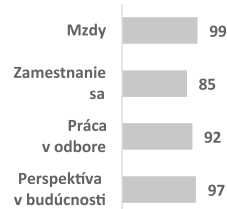
Medzi vysokoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce v Slovenskej republike patrí odbor softvérové inžinierstvo, a to predovšetkým z hľadiska výšky miezd a perspektív v budúcnosti.

Vysokoškolské odbory vzdelania s najvyšším uplatnením absolventov na trhu práce v roku 2018 v Slovenskej republike

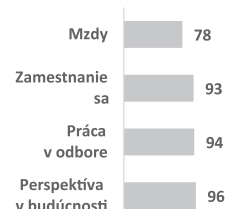
2535800
Softvérové inžinierstvo

2533800
Informačné systémy

2523700
Počítačové inžinierstvo

Zdroj: TREXIMA Bratislava

Viac informácií o uplatnení absolventov v jednotlivých stredoškolských a vysokoškolských odboroch vzdelania v Slovenskej republike nájdete na stránke www.trendyprace.sk.

Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2024

60 tis.

je počet dodatočných pracovných príležitostí vytvorených v Prešovskom kraji do roku 2024

50 tis.

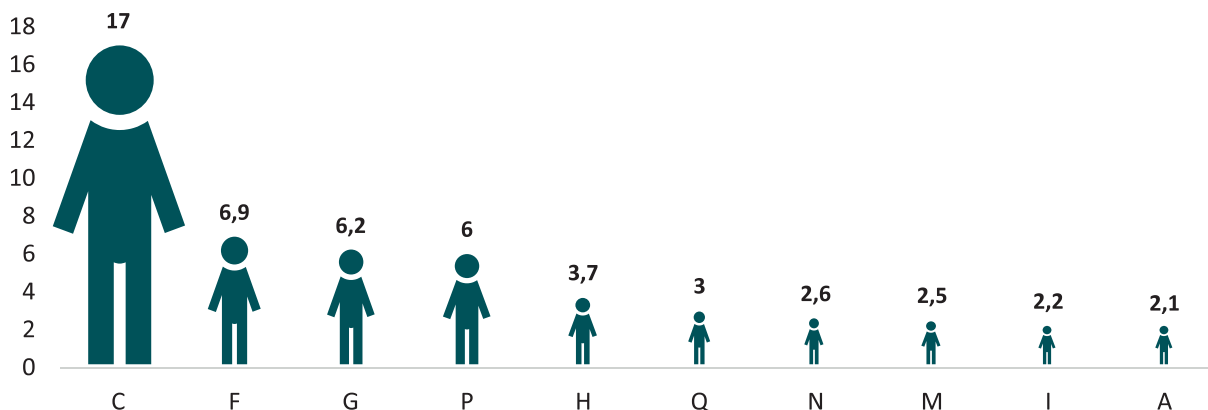
je počet dodatočných pracovných príležitostí vhodných pre absolventov stredných a vysokých škôl v Prešovskom kraji

35 tis.

je počet absolventov stredných a vysokých škôl prichádzajúcich na trh práce do roku 2024 v Prešovskom kraji

Zdroj: TREXIMA Bratislava

Prognóza celkovej dodatočnej potreby pracovných síl v období 2019 – 2024 v Prešovskom kraji v odvetviach hospodárstva (zobrazené iba odvetvia s najvyššou dodatočnou potrebou), údaje v tisícoch

C Priemyselná výroba

F Stavebníctvo

G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov

P Vzdelávanie

H Doprava a skladovanie

Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc

N Administratívne a podporné služby

M Odborné, vedecké a technické činnosti

I Ubytovacie a stravovacie služby

A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov

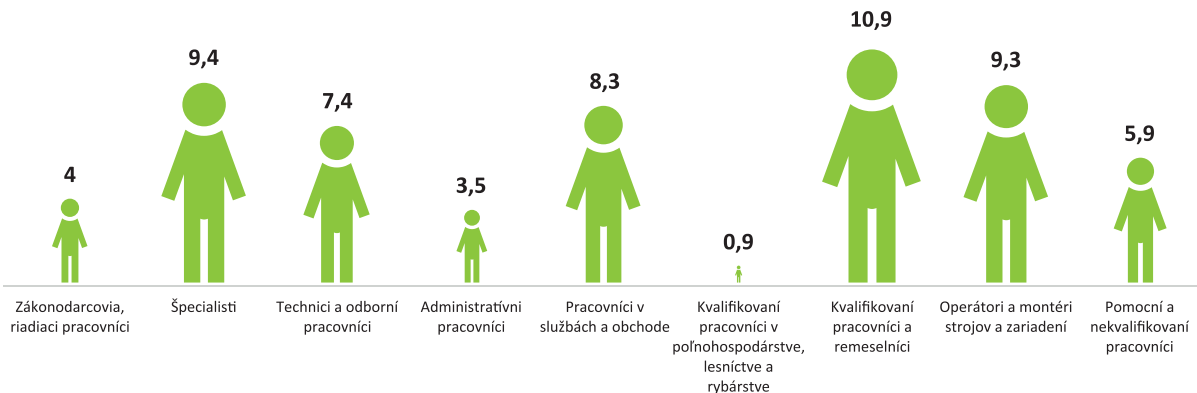
Zdroj: TREXIMA Bratislava

Na Slovensku bude do roku 2024 potrebné dodatočne doplniť na trh práce 498 tisíc osôb. Celková dodatočná potreba pracovných síl v Prešovskom kraji bude v rokoch 2019 – 2024 na úrovni približne 60 tisíc osôb, pričom najviac osôb bude potrebných v priemysle (17 tis.) a obchode (6,9 tis.).

Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, špecialisti a operátori a montéri strojov a zariadení budú tvoriť polovicu celkovej dodatočnej potreby pracovných síl v Prešovskom kraji do roku 2024.

Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2024 v Prešovskom kraji podľa hlavných tried SK ISCO-08 (údaje v tisícoch)

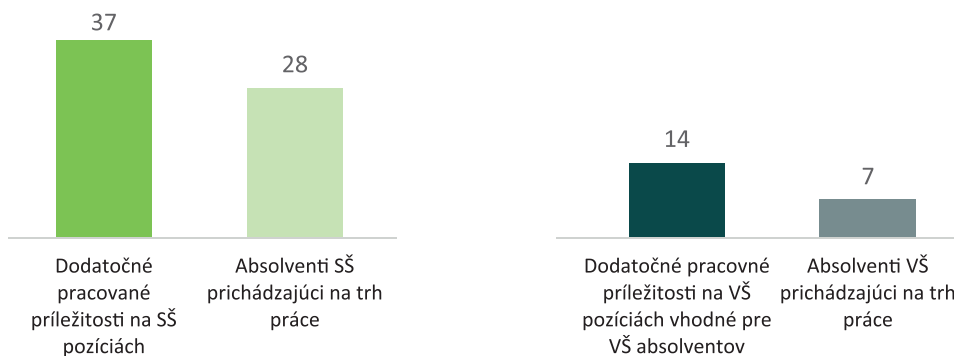

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Na trh práce v Prešovskom kraji bude v rokoch 2019 – 2024 prichádzať nižší počet absolventov stredných a vysokých škôl, než si trh práce vyžaduje. Nedostatok pracovných síl bude predovšetkým na stredoškolských pozíciách. Počet vysokoškolských absolventov bude taktiež nižší, ako si trh práce vyžaduje.

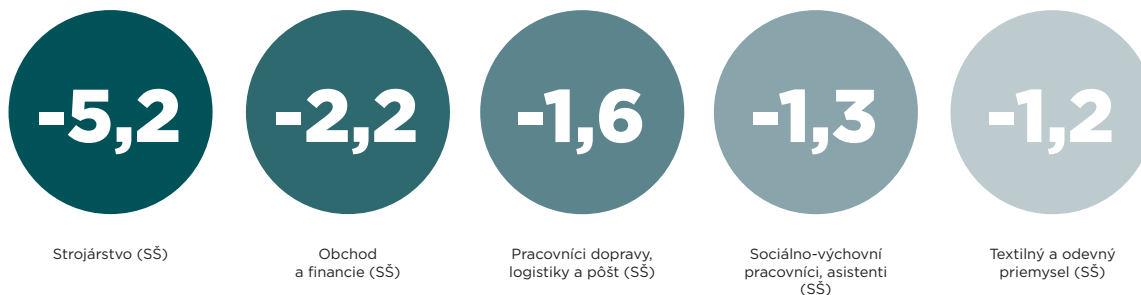
Disparity na trhu práce v Prešovskom kraji do roku 2024 (údaje v tisícoch)

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

Celkovo najvyšší nedostatok vhodných pracovných síl v Prešovskom kraji bude v strojárstve. Nedostatok bude taktiež pri v oblasti obchodu a financií. Výrazný prebytok absolventov bude v oblasti cestovného ruchu, výrobnéj techniky a podnikovej ekonomiky a manažmentu obchodu.

Oblasť³ s najväčším očakávaným nedostatkom absolventov prichádzajúcich na trh práce v období 2019 - 2024 v Prešovskom kraji (údaje v tisícoch)

Zdroj: TRIXIMA Bratislava

³ Pod oblasťou sa rozumie skupina príbuzných zamestnaní.

POZNÁMKY

KONTAKT:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Špitálska 4, 6, 8
816 43 Bratislava
02/ 2046 0000
www.employment.gov.sk

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

TREXiMA